

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОБШУКУ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЗАКОННОГО ВИДОБУТКУ ДОРОГОЦІННОГО КАМІННЯ ОРГАНОГЕННОГО УТВОРЕННЯ

У статті на основі вивчення наукових джерел і слідчої практики досліджено особливості проведення обшуку під час розслідування незаконного видобутку дорогоцінного каміння органічного утворення. Аргументовано ефективність організації тактичної операції «Груповий обшук». Зазначено, що за умови існування декількох місць обшуку потрібно проводити тактичну операцію «Допущення обшуку з негативним результатом». У разі, якщо слідчі передбачають затримання осіб, які обшукуються, здійснюється тактична операція «Обшук – затримання». Надано перелік предметів, що є об'єктом пошуку, та визначено критерії їх розмежування під час розслідування незаконного видобутку дорогоцінного каміння органічного утворення. Звернено увагу на тактичні та організаційні засади цієї слідчої (розшукової) дії. Проаналізовано низку проблем під час обшуків у кримінальних провадженнях зазначеної категорії та запропоновано шляхи їх усунення. Надано рекомендації щодо якісного збирання доказів.

Ключові слова: кримінальне провадження, обшук, груповий обшук, тимчасово вилучене майно, бурштин.

Серед злочинів, що посягають на природні ресурси країни, найбільш латентним є такий вид кримінального правопорушення, як незаконний видобуток дорогоцінного каміння органічного утворення. Україна посідає друге місце у світі за запасами бурштину-сукциніту. Водночас у цьому році внесено відомості до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань лише про 73 кримінальних правопорушення за фактами незаконного видобутку бурштину, а закінчено з обвинувальним актом тільки 3 провадження.

Успіх роботи слідчого залежить від того, наскільки він тактично правильно проводить слідчі (розшукові) дії. Під час розслідування незаконного видобутку дорогоцінного каміння органічного утворення найчастіше проводяться огляди, допити, обшуки, різні види експертиз. Як засвідчують підсумки проведеного нами анкетування, слідчі НПУ найбільш ефективним під час розслідування незаконного видобутку бурштину вважають обшук (55,1 % опитаних).

За даними здійсненого нами дослідження матеріалів кримінальних проваджень, досудове розслідування щодо яких розпочато за статтею 240¹ КК України, було виявлено такі помилки слідчих під час проведення обшуків:

- поодинокі випадки залучення спеціалістів до проведення обшуків;
- відсутність якісної оперативної інформації про місця зберігання предметів і документів;
- недостатнє знання законодавства;
- не завжди враховують ситуацію, що склалася, під час проведення обшуку;
- не вказують усіх осіб, присутніх під час обшуку.

Ці помилки часто призводять до втрати фактів, що мають доказове значення.

Окремі аспекти проведення обшуків викладено в працях таких учених, як: Ю. Аленін, В. Бахін, А. Волобуєв, В. Галаган, В. Гончаренко, А. Іщенко, І. Когутич, В. Коновалова, Є. Лук'янчиков, О. Одерій, М. Погорецький, В. Тіщенко, Ж. Удовенко, П. Цимбал, С. Чернявський, Ю. Чорноус, В. Шепітько та ін. Проте сьогочасні реалії та прийняті зміни в законодавстві, посилення кримінальної відповідальності за використання бурштиноносних надр спонукають до подальшого наукового опрацювання та осмислення зазначених проблем під час розслідування незаконного видобутку дорогоцінного каміння органічного утворення.

Обшук є тією слідчою (розшуковою) дією, яку проводять майже в кожному кримінальному

провадженні. Водночас процедура його проведення є багатогранною, що зумовлено необхідністю не лише досягати завдання судочинства, а й не обмежувати прав і свобод громадян. Якщо ж такого обмеження не можна уникнути, то слід встановити такий режим цих дій, за якого це обмеження було б мінімізоване¹.

Необхідність у проведенні обшуку під час розслідування незаконного видобутку дорогоцінного каміння органогенного утворення виникає тоді, коли є підстави вважати, що у квартирі, будинку, на складі тощо можуть перебувати предмети, знаряддя та засоби вчинення кримінального правопорушення. Законом визначається, що під час підготовки до проведення цієї слідчої (розшукової) дії обов'язкове отримання даних: про осіб, у яких проводитиметься обшук; про об'єкти, які потрібно відшукати; про місце, де буде проведено обшук.

Під час незаконного видобутку дорогоцінного каміння органогенного утворення, зокрема бурштину, та його реалізації можливе вчинення достатньо широкого спектра кримінальних правопорушень, однак метою злочинних дій практично завжди є або незаконне заволодіння цінностями (наприклад, розкрадання працівниками видобувних підприємств, видобуток без документів, що дозволяють здійснення такого виду діяльності), або приховування бурштину, отриманого законним способом, від установленної законодавством системи обліку для отримання неврахованих прибутків.

Під час обшуку підлягають виявленню та вилученню:

- документи, що характеризують діяльність підприємства;
- установчий договір, у якому зазначено мету створення підприємства та склад його засновників;
- статут підприємства;
- свідоцтво про державну реєстрацію підприємства;
- розпорядження облміськрайдержадміністрацій на місце розташування ділянки;
- державний акт про право власності на земельну ділянку;
- договір оренди земельної ділянки, на якій розміщено кар'єр;
- акт вибору земельної ділянки для закладення кар'єру;
- вкопювання плану;

- дозвіл на початок робіт;
- акт початку видобутку корисних копалин;
- робочий проект дослідно-промислового видобутку тих чи інших корисних копалин (виготовляється після затвердження запасів корисних копалин);
- бухгалтерські документи, в яких відображено період видобутку корисних копалин та їх подальший рух;
- дозвіл на складування розкритих порід;
- таблиці обліку використаного робочого часу, шляхові листи тощо.

Перелік для вилучення документів не є остаточним, залежно від розслідуваної події потрібно вилучати й інші документи, які мають доказове значення для розслідування незаконного видобутку бурштину та його реалізації, зокрема спеціальний дозвіл на користування надрами, технічний проект, затверджений і погоджений у встановленому порядку; геолого-маркшейдерська, технічна та обліково-контрольна документація (календарні плани розвитку гірничих робіт, проекти, паспорти, схеми); дозволи на проведення робіт підвищеної небезпеки та експлуатацію машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки; книги нарядів підприємства та ділянок, наряди-путівки майстрів, наряди-допуски на ведення робіт підвищеної небезпеки; приписи контролюючих організацій щодо порушень вимог законодавства під час користування надрами і видобутку корисних копалин².

Предмети, що є об'єктом пошуку, можна розглядати за різними критеріями розмежування, а саме: предмети, що самі по собі не містять ознак злочину, але їх наявність у певному місці (або в певній особі) може свідчити про підготовку або вчинення злочину (наприклад, наявність великої суми грошей, мотопомпи тощо). Окремим об'єктом пошуку є документи, що свідчать про організовану злочинну діяльність, зокрема комп'ютери, електронні носії, які міг використовувати керівник для підготовки злочинів, зберігання інформації про членів організації тощо; документи, що вказують на існування «тіньової бухгалтерії»; документи, що можуть вказувати на наявність корумпованих зв'язків групи з представниками правоохоронних органів тощо. Наприклад, 14 квітня 2021 р. поліцейські провели 13 обшуків у фігурантів кримінальних проваджень на території Сарненського та

¹ Єгор Желтухін, «Обшук vs приватне життя: як знайти баланс?», *Юридична Газета online*, серпень 28, 2018, <https://yur-gazeta.com/publications/practice/kriminalne-pravo-ta-proces/obshuk-vs-privatne-zhittya-yak-znayti-balans.html>

² Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довілля, Постанова Пленуму Верховного Суду України № 17, 10 грудня 2004.

Вараського районів і відпрацювань на клондайках на півночі Рівненщини, за результатами яких виявили та вилучили 65,7 кг бурштину-сирцю, зняття для незаконного промислу, зокрема 11 мотопомп як кустарного, так і заводського виробництва, та два транспортних засоби. Крім того, під час проведення слідчих дій правоохоронці вилучили мисливську рушницю, 34 патрони, грошові кошти та «чорнові» записи³.

Обшуки слід проводити по всіх відомих місцях постійного й тимчасового перебування підозрюваних, інших осіб, де можуть бути виявлені речові докази та документи, майно, отримане злочинним шляхом.

Звісно, наявність декількох членів злочинного угруповання потребує проведення у них, відповідно, декількох обшуків, особливістю яких є одночасність проведення. Проведення одночасних обшуків у декількох підозрюваних або пов'язаних із ними осіб, як правильно зазначає Т. Авер'янова (1997), потребує особливо ретельної підготовки. Крім збирання необхідної інформації про місця обшуку і осіб, що обшукуються, комплектується достатня кількість оперативних груп для проведення обшуків, обумовлюються форми і засоби оперативного зв'язку між групами з метою своєчасного обміну значущою інформацією⁴.

Результативність декількох одночасно проведених обшуків досягається, зокрема, організацією тактичної операції «Груповий обшук», тобто системою, що складається з однойменних слідчих дій у межах одного акту розслідування з метою реалізації певного тактичного завдання⁵.

Не починаючи дискусії, наведемо й іншу думку, що якими б обставинами не було викликане проведення групового обшуку, він завжди, незалежно від кількості об'єктів, залишається груповим, тобто однією за змістом і процесуальною характеристикою дією. І в цьому традиційному розумінні такий обшук не може претендувати на назву тактичної операції, тому що остання являє собою об'єднання декількох

різномірних за своїм призначенням слідчих (розшукових) дій і негласних слідчих (розшукових) дій⁶.

Зокрема, у рамках спецоперації «Бурштин», яку СБУ, МВС і ГПУ готували спільно і яку тримали в таємниці, було задіяно понад 300 оперативників, правоохоронці провели 123 обшуки, затримали щонайменше чотирьох людей за підозрою в організації незаконного видобутку бурштину у Рівненській області. Загалом, у причетності до незаконного видобутку бурштину на Рівненщині підозрювали 32 людини.

У результаті обшуків у заступника прокурора області виявили зливки золота, велику колекцію дорогих наручних годинників (оцінюється у близько 100 тисяч доларів), мішки бурштину, готівку. Зливки золота, зброю і годинники було вилучено⁷.

У разі наявності декількох місць обшуку також проводиться тактична операція «Допущення обшуку з негативним результатом», суть якої полягає в тому, що вибирається одне місце для обшуку. За іншими місцями в цей час здійснюють візуальне спостереження з використанням технічних засобів. Таке спостереження дає змогу встановити осіб, простежити переміщення предметів, зняття злочинів, виявити інші місця приховування об'єктів пошуку та провести ефективні обшуки.

Якщо передбачають затримання осіб, які обшукуються, здійснюється тактична операція «Обшук – затримання». Потрібно заздалегідь підготуватися, створити слідчо-оперативну групу (СОГ) і розробити план реалізації. Зазначені тактичні операції, як свідчить практика, є найбільш поширеними й ефективними під час розслідування незаконного видобутку бурштину.

Відповідно до частини 3 статті 233, статті 234 КПК України обшук може проводитися до постановлення ухвали слідчого судді. Наприклад, 20 жовтня 2017 р. слідчий суддя Солом'янського районного суду міста Києва своєю ухвалою задовольнив клопотання детективів НАБУ (погоджене з прокурорами САП) про проведення відповідних слідчих (розшукових) дій, подане невідкладно після обшуку в літаку на території аеропорту «Київ».

³ Укрінформ, «На Рівненщині відбуваються рейди проти незаконного видобутку бурштину», квітень 15, 2021, <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3227987-na-rivnensini-vidbuvautsa-rejdi-proti-nezakonnogo-vidobutku-burstinu.html>

⁴ Т. В. Авер'янова, *Криміналістическое обеспечение деятельности криминальной милиции и органов предварительного расследования* (Москва: Новый Юрист, 1997), 346.

⁵ С. А. Риб'янець, Ю. А. Чаплинська, *Криміналістичне забезпечення розслідування завідомо неправдивих повідомлень про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності, вчинених неповнолітніми* (Дніпро: Дніпропродерж. ун-т внутр. справ, 2017), 25.

⁶ В. Е. Коновалова, *Правовая психология* (Харьков: Основа, 1990), 198.

⁷ Цензор.НЕТ, «Фігуранти «бурштинової справи» добровільно повернули близько двох мільйонів гривень, отриманих незаконним шляхом», квітень 14, 2017, http://ua.censor.net.ua/news/436274/figuranty_burshtynovoyi_spravu_dobrovolno_povernuly_blyzko_dvoh_milyoniv_gryven_otrymanyh_nezakonnym

Зазначено, що докази, здобуті детективами НАБУ в результаті обшуку в літаку 19 жовтня 2017 р. під час невідкладних слідчих (розшукових) дій на території аеропорту «Київ» під час спроби нардепа Р. вилетіти з України, є допустимими та можуть використовуватися у кримінальному провадженні. Таким чином, 19 жовтня 2017 р. детективи НАБУ запобігли вивезенню за кордон матеріалів, важливих для розслідування так званої «бурштинової справи». Р. підозрювався в отриманні хабарів від представника іноземної компанії за сприяння у видобутку бурштину⁸.

Під час проведення обшуку складається протокол відповідно до вимог статті 104 КПК України, який має вступну, описову та заключну частини. Вступна частина містить дані про учасників обшуку, підстави проведення обшуку, час, місце проведення, умови обшуку, норми, що регламентують його проведення.

Описова частина протоколу містить відомості про об'єкти пошуку, умови їх зберігання і засоби маскуваня. У протоколі потрібно докладно викласти відомості про виявлені предмети або цінності, місця їх перебування. У разі виявлення схованки потрібно докладно описати її зовнішній вигляд, розміри, форму, особливості конструкції, місцезнаходження, способи приховування тощо. У протоколі обшуку потрібно зазначити загальні та окремі ознаки виявлених предметів (назва, розмір, форма, вага, колір, маркування, позначки, номери, пошкодження тощо). Завдання слідчого полягає в тому, щоб охарактеризувати та індивідуалізувати вилучений предмет, зафіксувати ознаки та особливості, що дають змогу відрізнити його від інших подібних предметів, унеможливити підміну. У разі вилучення виробів із дорогоцінних металів у протоколі обшуку вказують назву виробу, його родові та індивідуальні ознаки, колір або відтінок, розмір, кількість, особливості окремих частин. Під час вилучення цінних паперів або грошей потрібно

вказувати їхні серію та номери, вартість, інші реквізити⁹.

У заключній частині протоколу обшуку перераховують об'єкти, вилучені під час його проведення, наприклад, транспортні засоби, мотопомпи, призначені для розмивання ґрунту, пожежні рукави, каністри, підсаки, лопати, а також інші підручні засоби для незаконного видобутку бурштину, дають їх опис, зазначають, як були упаковані; наводять зауваження понятих щодо виконаних дій; роблять посилання на додатки до протоколу (плани, схеми тощо), що було вилучено, їх упаковку, які є додатки до протоколу (фотознімки, плани, схеми), що забезпечують наочність його змісту. Отже, у протоколі обшуку треба зафіксувати все, що було виявлено, в тій послідовності, у якій це відбувалося, і в тому вигляді, у якому спостерігалось під час його проведення.

Слід зазначити, що від правильного визначення складу учасників обшуку і розподілу їхніх обов'язків залежить ефективність його проведення. Участь спеціаліста в проведенні обшуку, як вказує І. Бедняков (2010), дасть змогу скоротити час проведення слідчої дії, а також підвищити імовірність виявлення та належного вилучення доказової інформації з метою її збереження та використання¹⁰. Важливо також пам'ятати, що чіткі та впевнені дії слідчого можуть викликати і добровільну видачу шуканого, і крайню агресивність, тому що обшукуваний відчуває певну поінформованість слідчого про свої попередні дії. В обстановці конфліктної ситуації у разі спроб обшукуваного, членів його сім'ї спровокувати скандал, вивести з рівноваги особливо важливо для слідчого зберігати впевненість і стійкість¹¹.

Саме від кваліфікованості слідчого, своєчасності проведення обшуку, використання тактичних прийомів і виконання поставлених завдань залежить успіх проведення обшуку, а в кінцевому результаті ефективність та неупередженість досудового розслідування.

⁸ Національне антикорупційне бюро України, «Докази, здобуті під час обшуку в літаку на території аеропорту «Київ», є допустимими – ухвала суду», жовтень 24, 2017, <https://nabu.gov.ua/novyny/dokazy-zdobuti-pid-chas-obshuku-v-litaku-na-terytoriyi-aeroportu-kyiv-ye-dopustymy-uhvala>.

⁹ М. Б. Головка, І. П. Осипенко, *Обшук (юридіко-психологічні аспекти організації та проведення)* (Чернігів: Чернігів. нац. технол. ун-т, 2015), 56.

¹⁰ І. Л. Бедняков, *Обыск: проблемы эффективности и доказательственного значения* (Москва: Юрлитинформ, 2010), 74.

¹¹ Ф. В. Глазырин, *Психология следственных действий* (Волгоград: ВСШ МВД СССР, 1983), 26.

Список використаної літератури

- Аверьянова, Т. В., Р. С. Белкин, ред. *Криминалистическое обеспечение деятельности криминальной милиции и органов предварительного расследования*. Москва: Новый Юрист, 1997.
- Бедняков, И. Л. *Обыск: проблемы эффективности и доказательственного значения*. Москва: Юрлитинформ, 2010.
- Глазырин, Ф. В. *Психология следственных действий*. Волгоград: ВСШ МВД СССР, 1983.
- Головко, М. Б., І. П. Осипенко. *Обыск (юридико-психологічні аспекти організації та проведення)*. Чернігів: Чернігівський національний технологічний університет, 2015.
- Желтухін, Єгор. «Обыск vs приватне життя: як знайти баланс?». *Юридична Газета online*. Серпень 28, 2018. Дата останнього доступу: грудень 17, 2021. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/kriminalne-pravo-ta-proces/obshuk-vs-privatne-zhittya-yak-znayti-balans.html>
- Коновалова, В. Е. *Правовая психология*. Харьков: Основа, 1990.
- Національне антикорупційне бюро України. «Докази, здобуті під час обыску в літаку на території аеропорту “Київ”, є допустимими – ухвала суду». 2017. Дата звернення: грудень 21, 2021. <https://nabu.gov.ua/novyny/dokazy-zdobuti-pid-chas-obshuku-v-litaku-na-terytoriyi-aeroportu-kyiv-ye-dopustymymy-uhvala>
- Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довкілля. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 17, 10 грудня 2004. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017700-04#Text>
- Риб'янець, С. А., Ю. А. Чаплинська. *Криміналістичне забезпечення розслідування завідомо неправдивих повідомлень про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності, вчинених неповнолітніми*. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017.
- Укрінформ. «На Рівненщині відбуваються рейди проти незаконного видобутку бурштину». Квітень 15, 2021. Дата звернення: грудень 21, 2021. <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3227987-na-rivnensini-vidbuvautsa-rejdi-proti-nezakonnogo-vidobutku-burstinu.html>
- Цензор.НЕТ. «Фігуранти “бурштинової справи” добровільно повернули близько двох мільйонів гривень, отриманих незаконним шляхом». Квітень 14, 2017. Дата звернення: грудень 21, 2021. http://ua.censor.net.ua/news/436274/figuranty_burshtynovoyi_spravy_dobrovilno_povernuly_blyzko_dvoh_milyoniv_gryven_otrymanyh_nezakonnym

Bibliography

- Averianova, T. Osobennosti rassledovaniia prestuplenii organizovannykh prestupnykh soobshchestv [Features of the investigation of crimes of organized criminal communities]. In *Kriminalisticheskoe obespechenie deiatel'nosti kriminalnoi militsii i organov predvaritel'nogo rassledovaniia*, ed. by T. Averianova and R. Belkin. Moscow: Novyi Iurist, 1997 [in Russian].
- Bedniakov, I. *Obysk: problemy effektivnosti i dokazatel'stvennogo znachenii* [Search: problems of effectiveness and probative value]. Moscow: Iurlitinform, 2010 [in Russian].
- Censor.net. “Fihuranty “burshtynovoi spravy” dobrovilno povernuly blyzko dvokh milioniv hryven, otrymanykh nezakonnym hliakhom” [“Participants in the “amber case” voluntarily returned about two million hryvnias obtained illegally”]. http://ua.censor.net.ua/news/436274/figuranty_burshtynovoyi_spravy_dobrovilno_povernuly_blyzko_dvoh_milyoniv_gryven_otrymanyh_nezakonnym [in Ukrainian].
- Glazyrin, F. *Psikhologiya sledstvennykh deistvii* [Psychology of investigative actions]. Volgograd: VSSh MVD SSSR, 1983 [in Russian].
- Holovko, M., and I. Osypenko. *Obshuk (yurydyko-psykholohichni aspekty orhanizatsii ta provedennia)* [Search (legal and psychological aspects of organization and conduct)]. Chernihiv: Chernihiv National University of Technology, 2015 [in Ukrainian].
- Konovalova, V. *Pravovaia psikhologiya* [Legal psychology]. Kharkiv: Osнова, 1990 [in Russian].
- National Anti-Corruption Bureau of Ukraine. “Dokazy, zdobuti pid chas obshuku v litaku na terytorii aeroportu “Kyiv”, ye dopustymymy – ukhvala sudu” [“Evidence obtained during a search of the aircraft at the airport “Kyiv” is admissible – a court decision”]. <https://nabu.gov.ua/novyny/dokazy-zdobuti-pid-chas-obshuku-v-litaku-na-terytoriyi-aeroportu-kyiv-ye-dopustymymy-uhvala> [in Ukrainian].
- Pro sudovu praktyku u spravakh pro zlochynty ta inshi pravoporushennia proty dovkillia [On case law in cases of crimes and other offenses against the environment]. Resolution of the Plenum of the Supreme Court of Ukraine 17, 10 December 2004. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017700-04#Text> [in Ukrainian].
- Rybianets, S., and Yu. Chaplynska. *Kryminalistychnе zabezpechennia rozsliduvannia zavidomo nepravdyvykh povidomlen pro zahrozu bezpetsi hromadian, znyshchennia chy poshkodzhennia ob'iektiv vlasnosti, vchynenykh nepovnlitimiy* [Forensic support for the investigation of knowingly false reports of threats to the safety of citizens, destruction or damage to property committed by minors]. Dnipro: Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, 2017 [in Ukrainian].
- Ukrinform. “Na Rivnenshchyni vidbuvauiutsia reidy proty nezakonnogo vydobutku burshtynu” [“Raids against illegal amber mining are taking place in Rivne region”]. <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3227987-na-rivnensini-vidbuvautsa-rejdi-proti-nezakonnogo-vidobutku-burstinu.html> [in Ukrainian].
- Zhelutukhin, Yehor. “Obshuk vs pryvatne zhittia: yak znayti balans?” [“Search vs privacy: how to find balance?”]. *Legal Newspaper online*. August 28, 2018. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/kriminalne-pravo-ta-proces/obshuk-vs-privatne-zhittya-yak-znayti-balans.html> [in Ukrainian].

Yana Pustovoitova

CERTAIN ASPECTS OF SEARCH DURING INVESTIGATION OF ILLEGAL EXTRACTION OF PRECIOUS ORGANOGENIC STONE

The article based on the study of scientific sources and investigative practice examines the features of the search during the investigation of illegal extraction of precious stones of organogenic formation. It is noted that the search is the investigative (search) action that is carried out in almost every criminal proceeding during the investigation of illegal extraction of precious stones of organogenic formation. At the same time, the procedure is multifaceted, which is due to the need not only to achieve the task of justice but also not to restrict the rights and freedoms of citizens. It is noted that in preparation for this investigative (search)

action it is mandatory to obtain information: about the persons who will be searched; about the objects you need to find; about the place where the search will be conducted.

The efficiency of the organization of the tactical operation “Group Search” is argued. It is noted that if there are several places of search, it is necessary to conduct a tactical operation “Allowing a search with a negative result”.

However, if the wanted persons are to be detained, a tactical operation “Search – Detention” is being carried out. The author gives the list of objects that are the object of the search and the criteria for their delimitation in the investigation of illegal extraction of precious stones of organogenic formation. Attention is paid to the tactical and organizational principles of this investigative (search) action. Several problems during searches in criminal proceedings of this category are analyzed and ways to eliminate them are suggested. Recommendations for quality evidence collection are provided. The author pays special attention to the fact that the success of the search and, ultimately, all effective and impartial pre-trial investigation depends on the qualification of the investigator, timeliness of the search, use of tactics, performance of tasks.

Keywords: criminal proceedings, search, group search, amber.

Матеріал надійшов 21.12.2021

Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0)